

HİZMETE ÖZEL

Belge	Adı	BORÇLANMA ARAÇLARI PİYASASI YÖNERGESİ	 BORSA İSTANBUL
	Türü	YÖNERGE	
	Kodu	10.YÖN.02	
	Onay Tarihi	24/03/2016	
	Revizyon Tarihi	08/07/2024	
	Revizyon Numarası	10	
	Hazırlayan	BORÇLANMA ARAÇLARI PİYASASI DİREKTÖRLÜĞÜ	
	Onaylayan	YÖNETİM KURULU	

BORSA İSTANBUL A.Ş.

**BORÇLANMA ARAÇLARI
PİYASASI YÖNERGESİ**

İSTANBUL – 2016

Bu doküman Borsa İstanbul A.Ş. mülkiyetindedir. Bu dokümanın güncel versiyonu Borsa İstanbul A.Ş. kurumsal internet sitesinde yer almaktadır. Kullanmadan önce bu dosyanın doğru versiyon olduğunu kontrol ediniz.

BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönerge'nin amacı, Borsa İstanbul A.Ş. Borçlanma Araçları Piyasasının işleyiş esaslarını ve kurallarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge, Yönetim Kurulu tarafından Borçlanma Araçları Piyasasında işlem görmesine karar verilen borçlanma araçları, menkul kıymetleştirilmiş varlık ve gelirlere dayalı borçlanma araçları, kira sertifikaları, likidite senetleri, gayrimenkul sertifikaları ile diğer sermaye piyasası araçlarının alım satımına ilişkin emir ve işlem kuralları ile kesin alım, kesin satım, taahhütlü işlem geri alma taahhüdü ile satım, taahhütlü işlem geri satma taahhüdü ile alım, repo ve ters repo işlemlerinin gerçekleştirildiği piyasa, pazar veya sistemlerin işleyiş esaslarını düzenler.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge 19/10/2014 tarihli ve 29150 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Borsa İstanbul A.Ş. Borsacılık Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Yönetmeliği'ne dayanılarak çıkarılmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4- (1) Bu Yönerge'de geçen;

- Borsa: Borsa İstanbul Anonim Şirketini,
- Borsa Yönetmeliği: Borsa İstanbul A.Ş. Borsacılık Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Yönetmeliği'ni,
- DİBS: Devlet iç borçlanma senetlerini,
- Genel Müdür: Borsa İstanbul A.Ş. Genel Müdürü'nü,
- Genel Müdürlük: Borsa İstanbul A.Ş. Genel Müdürü'nü veya ilgili Genel Müdür Yardımcısı'nı,
- Hazine: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığını,
- KAP: Kamuyu Aydınlatma Platformunu,
- Kirli fiyat: İşlemiş faizi veya birikmiş kirayı da içeren fiyatı,
- Kurul: Sermaye Piyasası Kurulunu,
- Likidite senetleri: TCMB açık piyasa işlemleri çerçevesinde TCMB nam ve hesabına çıkarılan para politikası aracını,
- MKK: Merkezi Kayıt Kuruluşu Anonim Şirketini,
- Pazar: İşlem gören yatırım araçlarının türlerine, işleyiş esaslarına veya belirlenen diğer özelliklerine göre Borçlanma Araçları Piyasası Alım Satım Sistemi üzerinde oluşturulan elektronik alım satım ortamını,
- Piyasa: Borsa İstanbul Anonim Şirketi Borçlanma Araçları Piyasasını,
- Repo: Sermaye piyasası araçlarının geri alma taahhüdü ile satımını,

HİZMETE ÖZEL

l) Taahhütlü işlemler: İşleme konu olacak sermaye piyasası aracının önceden belirli olduğu, işlemin bitiş valöründe araya işlem den vazgeçme hakkına sahip üçüncü bir tarafın dahil olduğu geri alma taahhüdü ile satım ve geri satma taahhüdü ile alım işlemlerini,

m) Takasbank: İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketini,

n) Takas fiyatı: İşlemin takas tutarının hesaplanmasında kullanılan fiyatı,

o) TCMB: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Anonim Şirketini,

ö) Temiz fiyat: İşlemiş faizi veya birikmiş kirayı içermeyen fiyatı,

p) Ters repo: Sermaye piyasası araçlarının geri satma taahhüdü ile alımını,

r) Üye: Borçlanma Araçları Piyasasında işlem yapma yetkisi verilen yatırım kuruluşunu,

s) Valör: Borçlanma Araçları Piyasasında gerçekleştirilen işlemlere ilişkin takas tarihini,

ş) Yönetim Kurulu: Borsa İstanbul Anonim Şirketi Yönetim Kurulunu

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İşlem Yapabilecek Kuruluşlar, Temsilciler, İşletilen Pazarlar

İşlem yapabilecek kuruluşlar

MADDE 5- (1) Borsa Yönetmeliği ve konuya ilişkin diğer Borsa düzenlemeleri uyarınca işlem yapma yetkisi verilmiş yatırım kuruluşları ile TCMB Borçlanma Araçları Piyasasında işlem yapabilir.

Temsilciler

MADDE 6- (1) Borsa Yönetmeliği ve konuya ilişkin diğer Borsa düzenlemeleri uyarınca gerekli şartları yerine getirenler Borçlanma Araçları Piyasasında temsilci olarak işlem yapabilir.

Pazarlar

MADDE 7- (1) Borçlanma Araçları Piyasası bünyesinde aşağıda bulunan pazarlar işletilir.

- a) Kesin Alım Satım Pazarı
- b) Repo Ters Repo Pazarı
- c) Menkul Kıymet Tercihli Repo Pazarı
- ç) Pay Senedi Repo Pazarı
- d) Uluslararası Tahvil Pazarı
- e) Taahhütlü İşlemler Pazarı
- f) Gözaltı Pazarı
- g) Nitelikli Yatırımcıya İhraç Pazarı

İKİNCİ KISIM

Pazarlar

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel İşleyiş Esasları

İşlem görebilecek sermaye piyasası araçları

MADDE 8- (1) Sermaye piyasası araçları Piyasada Kotasyon Yönergesi çerçevesinde işlem görürler.

HİZMETE ÖZEL

(2) İşlem görebilecek sermaye piyasası araçları pazar bazında Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

(3) Yönetim Kurulu, Piyasada işlem görmekte olan sermaye piyasası araçları için pazar bazında işlem görmeme kararı alabilir.

(4) TCMB, Hazine, Hazine tarafından kurulan varlık kiralama şirketleri ve Hazine tarafından görevlendirilen kamu sermayeli kurumlarca kurulan varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen sermaye piyasası araçları ihraç günü veya ihale/doğrudan satış yoluyla ihraç edilmeleri halinde satış sonuçlarının ilan edildiği andan itibaren ilgili pazarda işlem görmeye başlar. Ayırıştırılmış kuponlu/kira ödemeli sermaye piyasası araçları Piyasada ayırıştırılmış hali ile anapara ve kupon/kira ödemesi olarak ayrı ayrı işlemlere konu edilebilir, birlikte işlem göremez.

(5) Dördüncü fıkrada belirtilenler dışındaki sermaye piyasası araçlarının işlem görecekları tarih KAP'ta ilan edilir.

(6) Borsada ve Borsa dışında halka arz edilmeksizin ihraç edilen sermaye piyasası araçları, Borçlanma Araçları Piyasasında yalnızca Kurul düzenlemelerinde tanımlanan nitelikli yatırımcılar arasında alım satımına konu olabilir. Bu koşul işlem yapan yatırım kuruluşları tarafından sağlanır.

Emir ve işlem türleri

MADDE 9- (1) Piyasa bünyesindeki pazarlara kesin alım, kesin satım, repo, ters repo, taahhütlü işlem emirleri ile özel işlem emri ve bağlayıcı olmayan emir türünde emirler iletilebilir.

(2) Piyasada, birinci el piyasa işlemleri, kesin alım, kesin satım, repo ve ters repo işlemleri ile taahhütlü işlemler gerçekleştirilebilir.

Emir tipleri

MADDE 10- (1) Piyasada; limitli emir, piyasa emri ve dengeleyici emir olmak üzere üç tip emir iletilebilir.

(2) Limitli emir, kesin alım ve kesin satım işlemleri için, fiyat veya getiri ile nominal tutar belirtilerek; repo ve ters repo işlemleri ve taahhütlü işlemler için, oran, işlem tutarı ile emrin iletildiği pazara bağlı olarak sermaye piyasası aracının tanımı ve fiyatı belirtilerek iletir.

(3) Piyasa emri, kesin alım ve kesin satım işlemleri için fiyat veya getiri belirtilmeksizin, nominal tutar belirtilerek; repo ve ters repo işlemleri ve taahhütlü işlemler için oran ve emrin iletildiği pazara bağlı olarak sermaye piyasası aracı fiyatı belirtilmeksizin, işlem tutarı ve emrin iletildiği pazara bağlı olarak sermaye piyasası aracı tanımı belirtilerek iletir. Sistemde bekleyen pasif emirlerle kısmen veya tamamen karşılaşılabılır. Piyasa emrinin gerçekleşmeden kalan kısmı otomatik olarak iptal edilir.

(4) Dengeleyici emir, tek fiyat yönteminin uygulandığı durumlarda, denge fiyatının belirlenmesi sürecinde hesaba katılmayan ancak belirlenen eşleşme fiyatı seviyesinde karşılanmadan kalan emirler ile eşleşerek işleme dönüşebilen emir tipidir. Bu tip emirler, piyasa emri veya limitli emirlerle eşleşebilir, eşleşme fiyatından kalan emirler bittiğinde veya eşleşme fiyatından kalan emir yoksa birbirleri ile de eşleşebilirler. Kesin alım ve kesin satım işlemleri için fiyat veya getiri belirtilmeksizin, nominal miktar belirtilerek iletir. Dengeleyici emrin, eşleşme fiyatı seviyesinde karşılanmadan kalan kısmı otomatik olarak iptal edilir.

(5) Limitli emir, piyasa emri ve dengeleyici emir ile birlikte kullanılmak üzere aşağıda tanımlanan özel koşullarla da emir iletilebilir.

HİZMETE ÖZEL

a) Kalanı iptal et: Emrin iletilmesiyle birlikte gerçekleşmeyen kısmının iptal edilmesi koşuludur.

b) Gerçekleşmezse iptal et: Emrin tamamen gerçekleşmesi koşuludur. Emrin iletilmesiyle birlikte tamamen gerçekleşmemesi halinde tümü iptal edilir.

(6) Bu Yönerge'de belirtilen esaslar çerçevesinde; işlem yöntemine, pazara, sermaye piyasası aracına, valöre ve işlem saatine bağlı olarak, emir tiplerinden hangilerinin kullanılacağı Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

Emir büyüklükleri

MADDE 11- (1) Piyasa bünyesindeki pazarlarda;

a) Kesin alım ve kesin satım emirleri, işleme konu sermaye piyasası araçlarının nominal miktarı,

b) Repo ve ters repo emirleri ile taahhütlü işlem emirleri, işleme konu anapara miktarı itibarıyla minimum emir miktarı ve katları şeklinde iletilir.

(2) Piyasa bünyesindeki pazarlarda geçerli olan minimum ve maksimum emir büyüklükleri Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

Emir değişikliği

MADDE 12- (1) Piyasaya iletilen emirlerden karşılanmamış olanlar ve kısmen karşılanmış emirlerin kalan kısımları değiştirilebilir. Ancak emrin hesap tipi, hesap kodu ve hesap no alanları değiştirilemez. Tek fiyat yönteminin uygulandığı durumlarda eşleştirme aşamasında emir değişikliği yapılamaz.

(2) Kesin Alım Satım Pazarı, Uluslararası Tahvil Pazarı, Gözaltı Pazarı ve Nitelikli Yatırımcıya İhraç Pazarında; emrin fiyatı veya getirisindeki değişiklik, nominal tutarındaki artış hallerinde emrin önceliği kaybolur. Bilgi alanının değiştirilmesi ve/veya nominal tutarın azaltılması emrin önceliğinin kaybedilmesi sonucunu doğurmaz.

(3) Repo Ters Repo Pazarı ve Pay Senedi Repo Pazarında; emrin oranındaki değişiklik, tutardaki artış hallerinde emrin önceliği kaybolur. Bilgi alanının değiştirilmesi ve/veya tutarın azaltılması emrin önceliğinin kaybedilmesi sonucunu doğurmaz.

(4) Menkul Kıymet Tercihli Repo Pazarı ve Taahhütlü İşlemler Pazarında; emrin oranı ile sermaye piyasası aracı fiyatındaki değişiklik, tutardaki artış hallerinde emrin önceliği kaybolur. Bilgi alanının değiştirilmesi ve/veya tutarın azaltılması emrin önceliğinin kaybedilmesi sonucunu doğurmaz.

Emirlerin geçerlilik süresi ve iptali

MADDE 13- (1) Piyasaya iletilen emirlerden karşılanmamış olanlar ile kısmen karşılanmış emirlerin kalan kısımları iptal edilebilir. Tek fiyat yönteminin uygulandığı durumlarda eşleştirme aşamasında emir iptali yapılamaz.

(2) Aynı gün valörlü ve aynı gün başlangıç valörlü emirler ile ileri valörlü ve ileri başlangıç valörlü emirlerin geçerli olacağı son saat Yönetim Kurulu tarafından belirlenir. Belirlenen son saate kadar gerçekleşmeyen emirler iptal edilir.

İşlemlerin iptali ve düzeltilmesi

MADDE 14- (1) Piyasada gerçekleşen işlemler Borsa Yönetmeliği'nin 33 üncü maddesi çerçevesinde iptal edilebilir.

HİZMETE ÖZEL

(2) Üye veya Borsa personeli tarafından hatalı olarak iletilen emirler sonucu gerçekleşen işlemlerin iptaline ilişkin uygulama esasları Yönetim Kurulu tarafından belirlenir. Hatalı olarak iletilen emirler sonucu gerçekleşen işlemlerin düzeltilmesine ilişkin esaslar Takasbank tarafından belirlenir.

(3) Piyasada gerçekleşen birinci el piyasa işlemleri, birinci fıkraya ek olarak, Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek ilave kurallar çerçevesinde iptal edilebilir.

(4) İşlemlerin iptali ve düzeltilmesi Takasbank tarafından yürütülen operasyon saatlerine bağlı olarak yapılabilir. Takasbank tarafından belirlenen netleştirme işlemlerine başlangıç saati sonrasında iptal ve düzeltme talepleri kabul edilmeyebilir.

Valör

MADDE 15- (1) Piyasa bünyesindeki pazarlarda kesin alım ve kesin satım emirleri aynı gün valörlü ve ileri valörlü, repo ve ters repo emirleri ile taahhütlü işlem geri alma taahhüdü ile satım ve geri satma taahhüdü ile alım emirleri aynı gün başlangıç valörlü ve ileri başlangıç valörlü olarak iletilebilir.

(2) Pazar ve sermaye piyasası aracı bazında uygulanacak valör süreleri Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

İşlem saatleri

MADDE 16- (1) Piyasa bünyesindeki pazarlarda uygulanacak işlem saatleri Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

Emirlerin iletilmesi, işlem yöntemleri, öncelik ve eşleşme kuralları

MADDE 17- (1) Piyasada işlem yapan yatırım kuruluşlarının temsilcileri emirlerini alım satım sistemi terminalleri veya uzak erişim ara yüzü kanalıyla iletirler.

(2) Yatırım Kuruluşları alım satım sistemine ilettikleri emirlerini kendileri karşılayarak işlem gerçekleştirebilirler.

(3) Müşteri hesabına emir girişi yapılması durumunda "Emir Giriş" penceresinde hesap tipi ve hesap kodu alanlarında müşteriler için tanımlanan kodun seçilmesi ve hesap no alanına müşteriyi tanımlayıcı bilgilerin girilmesi zorunludur.

(4) Sermaye piyasası araçlarının alım satımında "tek fiyat" ve "çok fiyat" işlem yöntemleri uygulanır.

a) Tek fiyat yöntemi, bir sermaye piyasası aracı için iletilen emirlerin Borsa tarafından belirlenen zaman dilimleri boyunca toplanarak gün içinde bir veya birden fazla kez tekrar edilmek suretiyle en çok işlem miktarını gerçekleştirecek şekilde ve öncelik kurallarına uygun olarak belirlenen tek bir işlem fiyatından eşleştirilmesi yöntemidir. Bu yöntemin uygulanmasında; alım satım emirleri belirlenmiş kurallar çerçevesinde sisteme iletilir ve emir toplama süresi boyunca işlem gerçekleşmez, emir toplama süresi boyunca sisteme iletilen emirlerin iptal edilmesi ve değiştirilmesi mümkündür. Emir toplama sona erdikten sonra en çok işlem miktarının gerçekleşmesini sağlayan tek fiyat (denge fiyatı) belirlenir ve ilan edilir. İlgili emir toplama süresi sonrasındaki eşleştirme sürecinde tüm işlemler, bu fiyat üzerinden öncelik kurallarına göre gerçekleştirilir. Denge fiyatının belirlenmesine ilişkin kurallar Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

b) Çok fiyat yöntemi, bir sermaye piyasası aracı için iletilen emirlerin Borsa tarafından belirlenen işlem süreleri boyunca sürekli bir şekilde, öncelik ve işlem kurallarına uygun olarak farklı fiyat seviyelerinden eşleştirilmesi yöntemidir. Alım satım emirleri belirlenmiş kurallar

HİZMETE ÖZEL

çerçevesinde iletilir ve emirler, iletikdikleri anda sistemde bulunan diğer emirler ile tamamen veya kısmen öncelik kuralları çerçevesinde eşleşerek işleme dönüşebilir.

(5) Pazarlarda emirler tek fiyat veya çok fiyat yöntemi esasları doğrultusunda eşleşebilir. Bu Yönerge’de belirtilen esaslar çerçevesinde, emirlerin eşleşmesinde; pazara, işlem gören sermaye piyasası aracına, valöre ve işlem saatlerine bağlı olarak işlem yöntemlerinden hangisinin kullanılacağı Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

(6) Kesin Alım Satım Pazarı, Uluslararası Tahvil Pazarı, Gözaltı Pazarı ve Nitelikli Yatırımcıya İhraç Pazarında;

(a) Alımda en yüksek fiyatlı, satımda en düşük fiyatlı emirler önceliklidir. Aynı fiyatlı emirlerde zaman önceliği uygulanır.

(b) Kesin alım emirleri aynı ya da daha düşük fiyatlı kesin satım emirleriyle, kesin satım emirleri aynı ya da daha yüksek fiyatlı kesin alım emirleriyle eşleştirilir. Fiyat eşitliğinin olmadığı eşleşmelerde, sistemde öncelikle var olan emrin fiyatı işlem fiyatıdır.

(7) Repo Ters Repo Pazarı ve Pay Senedi Repo Pazarında;

(a) Repo emirlerinde en yüksek oranlı, ters repo emirlerinde en düşük oranlı emirler önceliklidir. Aynı oranlı emirlerde zaman önceliği uygulanır.

(b) Repo emirleri aynı ya da daha düşük oranlı ters repo emirleri ile, ters repo emirleri aynı ya da daha yüksek oranlı repo emirleri ile eşleştirilir. Oran eşitliğinin olmadığı eşleşmelerde, sistemde öncelikle var olan emrin oranı işlem oranıdır.

(8) Menkul Kıymet Tercihli Repo Pazarı ve Taahhütlü İşlemler Pazarında;

(a) Repo emirleri ve taahhütlü işlem geri alma taahhüdü ile satım emirlerinde sırasıyla en yüksek oranlı, en düşük sermaye piyasası aracı fiyatlı, ters repo emirleri ve taahhütlü işlem geri satma taahhüdü ile alım emirlerinde en düşük oranlı, en yüksek sermaye piyasası aracı fiyatlı emirler önceliklidir. Aynı oranlı ve sermaye piyasası aracı fiyatlı emirlerde zaman önceliği uygulanır.

(b) Repo emirleri aynı ya da daha düşük oranlı ve aynı ya da daha yüksek sermaye piyasası aracı fiyatlı ters repo emirleri ile ters repo emirleri ise aynı ya da daha yüksek oranlı ve aynı ya da daha düşük sermaye piyasası aracı fiyatlı repo emirleri ile eşleştirilir. Oran ve fiyat eşitliğinin olmadığı eşleşmelerde sistemde öncelikle var olan emrin oranı ve fiyatı işlem oranı ve fiyatıdır.

(c) Taahhütlü işlem geri alma taahhüdü ile satım emirleri aynı ya da daha düşük oranlı ve aynı ya da daha yüksek sermaye piyasası aracı fiyatlı taahhütlü işlem geri satma taahhüdü ile alım emirleri ile taahhütlü işlem geri satma taahhüdü ile alım emirleri ise aynı ya da daha yüksek oranlı ve aynı ya da daha düşük sermaye piyasası aracı fiyatlı taahhütlü işlem geri alma taahhüdü ile satım emirleri ile eşleştirilir. Oran ve fiyat eşitliğinin olmadığı eşleşmelerde sistemde öncelikle var olan emrin oranı ve fiyatı işlem oranı ve fiyatıdır.

(9) Tek fiyat yönteminin uygulandığı durumlarda, bu Yönerge’de belirtilen tek fiyat yöntemi esasları çerçevesinde ve iletilebilecek emir tiplerine bağlı olarak; fiyat önceliği ve zaman önceliği kurallarının uygulanmasında Yönetim Kurulu tarafından farklı esaslar belirlenebilir.

(10) Genel Müdür’ün gerekli görmesi halinde, açık piyasa işlemleri çerçevesinde TCMB’nin işlem gerçekleştirdiği repo pazarlarında, pazar açılış saati öncesinde TCMB tarafından sisteme emir iletilebilir. Söz konusu zaman diliminde TCMB dışındaki üyeler tarafından sisteme emir iletilemez.

HİZMETE ÖZEL

Oluşan fiyatların ve işlemlerin kayda alınması, taraflara bildirim ve ilanı

MADDE 18- (1) Piyasada gerçekleşen işlemler sonucu oluşan fiyatlar ve işlem miktarlarının Borsa kaydına alınmasına ilişkin esaslar Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

(2) Piyasa bünyesinde gerçekleşen işlem bilgileri elektronik ortamda, Yönetim Kurulu tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde taraflara bildirilir.

(3) Borsa kaydına alınan fiyatlar ve işlem miktarları aynı gün Borsa Bülteni'nde ilan edilir.

(4) Borsa Bülteni'nde, kayda alınan en düşük, en yüksek ve ağırlıklı ortalama fiyat, basit ve bileşik faiz, işlem hacmi ve sözleşme sayısı bilgileri yer alır.

Emir ve işlem bilgilerinin yayımlanması

MADDE 19- (1) Piyasada gerçekleştirilen işlemlere ilişkin bilgiler ile sermaye piyasası aracı bazında sistemde bekleyen emirlerin oluşturduğu derinlik bilgileri, sisteme bağlı üye kullanıcılarının ekranlarında, Borsa ile anlaşması olan veri yayın kuruluşları tarafından işletilen platformlarda ve Yönetim Kurulu tarafından uygun görülecek diğer elektronik ortamlarda anlık veya gecikmeli olarak yayımlanır.

(2) Tek fiyat yönteminin uygulandığı durumlarda sistemde bekleyen emirlerin oluşturduğu derinlik bilgileri yayımlanmaz.

(3) Yayımlanacak emir ve işlem bilgilerini ve bu bilgilerin içeriğini, yayımlanacağı elektronik ortamları ve yayımlanan bilgilerin güncellenme sıklıklarını Yönetim Kurulu belirler.

Hesaplama yöntemleri, fiyat tipleri ile fiyat, getiri ve oran adımları

MADDE 20- (1) Piyasa bünyesindeki pazarlarda uygulanacak fiyat tipleri, fiyat ya da getiri hesaplama yöntemleri ile fiyat, getiri ve oran adımları Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

İKİNCİ BÖLÜM **Kesin Alım Satım Pazarı**

Kesin Alım Satım Pazarının işleyişi

MADDE 21- (1) Kesin Alım Satım Pazarında sermaye piyasası araçlarının aynı gün veya ileri valörlü olarak kesin alım ve kesin satım işlemleri yapılır.

(2) Kesin Alım Satım Pazarına kesin alım, kesin satım ve özel işlem emirleri iletilebilir.

(3) Özel işlem emri, işlem gerçekleştirilmek istenen karşı yatırım kuruluşu seçilerek nominal tutar, fiyat/getiri, valör ve sermaye piyasası aracı tanımı belirtilerek iletilir. Sisteme iletilen özel işlem emri sadece işlem gerçekleştirilmek istenen karşı yatırım kuruluşu tarafından görülür.

(4) Kesin Alım Satım Pazarında Yönetim Kurulu tarafından belirlenen sermaye piyasası araçları için emir büyüklüğü bazında Küçük Emirler Pazarı veya Normal Emirler Pazarında işlem yapılabilir.

(5) Pazar da emirler sermaye piyasası aracına bağlı olarak Yönetim Kurulu tarafından belirlenen şekilde temiz fiyat, kirli fiyat, takas fiyatı veya getiri üzerinden iletilir.

(6) Döviz ödemeli sermaye piyasası araçlarına ait emirler menkul kıymetin ihraç edildiği döviz cinsi üzerinden verilir.

HİZMETE ÖZEL

Kesin Alım Satım Pazarında işlem görebilecek sermaye piyasası araçları

MADDE 22- (1) Kesin Alım Satım Pazarında, Türk Lirası ve döviz ödemeli ihraç edilmiş; borçlanma araçları, menkul kıymetleştirilmiş varlık ve gelirlere dayalı borçlanma araçları, kira sertifikaları, likidite senetleri, gayrimenkul sertifikaları ile Yönetim Kurulu tarafından işlem görmesine karar verilen diğer sermaye piyasası araçları işlem görebilir.

(2) Pazarda temiz fiyat üzerinden işlem gören sermaye piyasası aracının bir sonraki kupon oranının, kupon ödeme gününden bir işlem günü öncesinde saat 17.30'a kadar Borsaya bildirilmemesi durumunda söz konusu sermaye piyasası aracının işlemleri Genel Müdür tarafından durdurulabilir.

(3) Kupon oranının hatalı bildirim halinde, piyasada gerçekleşen işlemler sonucu oluşabilecek zararlar için Borsa sorumlu tutulamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Repo Ters Repo Pazarı

Repo Ters Repo Pazarının işleyişi

MADDE 23- (1) Repo Ters Repo Pazarında sermaye piyasası araçlarının aynı gün veya ileri başlangıç valörlü geri alma taahhüdü ile satım ve geri satma taahhüdü ile alım işlemleri yapılır.

(2) Repo Ters Repo Pazarına repo, ters repo ve özel işlem emirleri iletilir.

(3) Repo ve ters repo emirleri tutar, repo oranı, başlangıç ve bitiş valörleri ile işleme konu edilecek sermaye piyasası aracı grubu belirtilerek iletilir.

(4) Özel işlem emri, işlem gerçekleştirilmek istenen karşı yatırım kuruluşu seçilerek tutar, repo oranı, başlangıç ve bitiş valörleri ile işleme konu edilecek sermaye piyasası aracı grubu belirtilerek iletilir. Sisteme iletilen özel işlem emri sadece işlem gerçekleştirilmek istenen karşı yatırım kuruluşu tarafından görülür.

(5) Repo yapan taraf, işlem gerçekleştikten sonra emir girişi sırasında belirttiği gruba ait olmak üzere repo karşılığı vereceği sermaye piyasası aracının bildirimini takas sistemi ekranlarını kullanarak yapar. Repo işlemleri karşılığı teslim edilecek menkul kıymetlerin bildirimine ve değişikliğine ilişkin usul ve esaslar Takasbank tarafından belirlenir.

(6) Bildirilen sermaye piyasası araçları başlangıç valöründe Takasbanka teslim edilerek takas yükümlülüğü yerine getirilir. Bu sermaye piyasası araçları ters repo yapan üye adına bitiş valörüne kadar bloke bir hesapta saklamada tutulur. Ters repo yoluyla alınmış sermaye piyasası araçları, vadesi ilk repo/ters repo işleminin vadesinden kısa olmak koşuluyla ters repo yapan üye tarafından başka bir repo işleminde kullanılabilir.

(7) Repo Ters Repo Pazarında Yönetim Kurulu tarafından belirlenen emir büyüklüğü bazında Küçük Emirler Pazarı veya Normal Emirler Pazarında işlem yapılabilir.

Repo Ters Repo Pazarında işlem görebilecek sermaye piyasası araçları

MADDE 24- (1) Repo Ters Repo Pazarında, DİBS'ler, likidite senetleri ile Yönetim Kurulu tarafından belirlenen diğer sermaye piyasası araçları işlem görebilir.

(2) İşleme konu edilecek sermaye piyasası aracının itfa tarihi işlemin bitiş valörüne eşit veya daha erken olamaz.

(3) Kuponlu sermaye piyasası araçları, kupon ödeme günü başlangıç valörü veya bitiş valörüne eşit ya da bitiş valöründen sonra olabilecek şekilde işleme konu edilebilir. İşlemin

HİZMETE ÖZEL

başlangıç ve bitiş valörleri arasında kupon ödeme günü denk gelen sermaye piyasası araçları repo işlemine konu edilemez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Menkul Kıymet Tercihli Repo Pazarı

Menkul Kıymet Tercihli Repo Pazarının İşleyişi

MADDE 25- (1) Menkul Kıymet Tercihli Repo Pazarında, işleme konu edilecek sermaye piyasası aracının önceden belirli olduğu, aynı gün veya ileri başlangıç valörlü geri alma taahhüdü ile satım ve geri satma taahhüdü ile alım işlemleri yapılır.

(2) Emirler; repo oranı, repo tutarı, başlangıç ve bitiş valörü ile işlem yapılmak istenen sermaye piyasası aracı ve söz konusu sermaye piyasası aracının fiyat bilgileri girilerek sisteme iletilir.

(3) İşleme konu sermaye piyasası araçları başlangıç valöründe Takasbanka teslim edilerek takas yükümlülüğü yerine getirilir. Bu sermaye piyasası araçları ters repo yapan üyeye teslim edilir.

Menkul Kıymet Tercihli Repo Pazarında İşlem Görebilecek Sermaye Piyasası Araçları

MADDE 26- (1) Menkul Kıymet Tercihli Repo Pazarında, Kesin Alım Satım Pazarında işlem gören Türk Lirası cinsinden ihraç edilmiş sermaye piyasası araçları ile Yönetim Kurulu tarafından belirlenen diğer sermaye piyasası araçları işlem görebilir.

(2) Menkul Kıymet Tercihli Repo Pazarında işlem yapan yatırım kuruluşları tarafından ihraç edilmiş sermaye piyasası araçları aynı yatırım kuruluşları tarafından portföyleri hesabına repo yoluyla satılamaz.

(3) İşleme konu edilecek sermaye piyasası aracının itfa tarihi işlemin bitiş valörüne eşit veya daha erken olamaz.

(4) Kuponlu sermaye piyasası araçları, kupon ödeme günü başlangıç valörü veya bitiş valörüne eşit ya da bitiş valöründen sonra olabilecek şekilde işleme konu edilebilir. İşlemin başlangıç ve bitiş valörleri arasında kupon ödeme günü denk gelen sermaye piyasası araçları repo işlemine konu edilemez.

(5) Kesin Alım Satım Pazarında işlemleri durdurulan sermaye piyasası araçlarının Menkul Kıymet Tercihli Repo Pazarında da işlemleri durdurulur.

Emir Girişinde Fiyat

MADDE 27- (1) Menkul Kıymet Tercihli Repo Pazarına iletilen emirlerde repo oranı dışında sermaye piyasası aracının fiyatının da girilmesi gerekir. Emirler, her bir sermaye piyasası aracı için Kesin Alım Satım Pazarında işlem gördüğü fiyat tipi üzerinden iletilir. Kesin Alım Satım Pazarında getiri üzerinden işlem gören sermaye piyasası araçları için takas fiyatı üzerinden emir iletilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM Pay Senedi Repo Pazarı

Pay Senedi Repo Pazarının İşleyişi

MADDE 28- (1) Pay Senedi Repo Pazarında, işleme konu edilecek pay senedinin önceden belirli olduğu, aynı gün veya ileri başlangıç valörlü repo ve ters repo işlemleri yapılır.

HİZMETE ÖZEL

(2) Emirler; repo oranı, repo tutarı, başlangıç ve bitiş valörü, hesap tipi, hesap kodu ve hesap no ile işlem yapılmak istenen pay bilgileri girilerek sisteme iletilir. Emrin iletildiği zaman itibarıyla, repoya konu edilen payda Pay Piyasasında henüz işlem gerçekleşmemiş ise emir sistem tarafından reddedilir. Repo işlemlerinde işleme konu payın fiyatı, işlemin gerçekleştiği an itibarıyla Pay Piyasasında ilgili payda gerçekleşen son işlemin fiyatıdır.

(3) İşleme konu paylar başlangıç valöründe Takasbanka teslim edilerek takas yükümlülüğü yerine getirilir. Bu paylar ters repo yapan üye adına bitiş valörüne kadar bloke bir hesapta saklamada tutulur.

(4) Üyeler portföy, fon ya da müşterileri hesabına işlemler gerçekleştirebilir. Emir iletimi aşamasında MKK nezdindeki portföy, fon veya müşteri hesap numarasının “Hesap No” alanına girilmesi zorunludur.

Pay Senedi Repo Pazarında işlem görecekt paylar

MADDE 29- (1) Pay Senedi Repo Pazarında, Pay Piyasasında işlem gören BIST 50 endeksine dâhil paylardan Yönetim Kurulu tarafından uygun görülenler repo işlemlerine konu olabilir. Repo işlemlerine kapatılan payların konu olduğu açık işlemler repo bitiş valörüne kadar sürdürülür.

(2) İşlem yapmaya yetkili yatırım kuruluşları tarafından ihraç edilmiş paylar aynı yatırım kuruluşları tarafından portföyleri hesabına repo yoluyla satılamaz.

Vade kırma

MADDE 30- (1) Pay Senedi Repo Pazarında gerçekleşmiş işlemlerin vadesi kırılabilir. Vade kırma işlemlerine ilişkin usul ve esaslar Takasbank tarafından belirlenir.

Özsermaye halleri

MADDE 31- (1) Repo işlemlerine konu paylarda, temettü ödemeleri, bedelli ve/veya bedelsiz sermaye artırımları, sermaye azaltımları, ortaklık birleşmeleri, ortaklık bölünmeleri gibi özsermaye halleri olması halinde uygulanacak kurallar ile açık repo işlemlerinin takas bakiyelerinin nasıl değiştirileceğine ilişkin esaslar Takasbank tarafından belirlenir.

(2) Özsermaye hali gerçekleşen paylar Pay Piyasasında pay fiyatının değiştiği tarih ile özsermaye halinin MKK’da fiilen gerçekleşeceği iki gün boyunca işlemlere konu edilemez.

İşlemlerin durdurulması ve vade tarihinin uzatılması

MADDE 32- (1) Herhangi bir nedenle Pay Piyasasında işlemlerin durması halinde Pay Senedi Repo Pazarında da işlemler durdurulur.

(2) Herhangi bir nedenle Pay Piyasasında işlem sırası kapatılan pay için yeniden işlemler başlayıncaya kadar Pay Senedi Repo Pazarında da işlemler durdurulur.

(3) Tarafların yazılı talebi halinde, işlem sırası süreli kapanan bir payda, bitiş valörü kapalı döneme denk gelen işlemlerin vadesi Pay Piyasasında söz konusu payda işlemlerin başlamasını takip eden üçüncü iş gününe dek uzatılabilir.

(4) İşlemleri süresiz durdurulan payların konu edildiği açık repo işlemleri, işlemlerin süresiz durdurulduğuna dair açıklamayı takip eden iş günü Genel Müdür ya da Genel Müdür Yardımcıları tarafından üyeye süre vermek suretiyle kapatılır.

ALTINCI BÖLÜM
Uluslararası Tahvil Pazarı

Uluslararası Tahvil Pazarının İşleyişi

MADDE 33- (1) Uluslararası Tahvil Pazarında sermaye piyasası araçlarının Yönetim Kurulu tarafından belirlenen en az ve en fazla ileri valörlü kesin alım ve kesin satım işlemleri yapılır.

(2) Uluslararası Tahvil Pazarına kesin alım, kesin satım, özel işlem emri ve bağlayıcı olmayan emirler iletilebilir.

(3) Kesin alım ve satım emirleri nominal tutar, fiyat/getiri, valör ve sermaye piyasası aracı belirtilerek iletir.

(4) Özel işlem emri, işlem gerçekleştirilmek istenen karşı yatırım kuruluşu seçilerek nominal tutar, fiyat/getiri, valör ve sermaye piyasası aracı belirtilerek iletir. Sisteme iletilen özel işlem emri sadece işlem gerçekleştirilmek istenen karşı yatırım kuruluşu tarafından görülür.

(5) Bağlayıcı olmayan emir, fiyat/getiri veya miktar ya da her iki bilgi ile sermaye piyasası aracı ve valör bilgileri girilerek sisteme iletilebilir. Bağlayıcı olmayan emir, sistemde ilan tahtası kullanılarak emri sisteme ileten yatırım kuruluşunun işlem talebini duyurması işlevini görür, sistemde işleme dönüşmez.

Uluslararası Tahvil Pazarında İşlem Görebilecek Sermaye Piyasası Araçları

MADDE 34- (1) Uluslararası Tahvil Pazarında Hazine tarafından ihraç edilen dış borçlanma araçları ile döviz cinsi sermaye piyasası araçlarından Yönetim Kurulu tarafından bu Pazarda işlem görmesine karar verilenler işlem görebilir.

Para Birimi

MADDE 35- (1) Pazarda alım satım emirleri sermaye piyasası aracının ihraç edildiği döviz cinsi üzerinden verilir.

YEDİNCİ BÖLÜM
Taahhütlü İşlemler Pazarı

Taahhütlü İşlemler Pazarının İşleyişi

MADDE 36- (1) Taahhütlü İşlemler Pazarında, işleme konu edilecek sermaye piyasası aracının önceden belirli olduğu, aynı gün veya ileri başlangıç valörlü geri alma taahhüdü ile satım ve geri satma taahhüdü ile alım işlemleri yapılır.

(2) Emirler; oran, tutar, başlangıç ve bitiş valörü ile işlem yapılmak istenen sermaye piyasası aracı ve söz konusu sermaye piyasası aracının fiyat bilgileri girilerek sisteme iletir.

(3) Pazarda işlem gerçekleştikten sonra;

a) Başlangıç valöründe, geri alma taahhüdü ile satım yapan üye sermaye piyasası aracı yükümlülüğünü, geri satma taahhüdü ile alım yapan üye nakit yükümlülüğünü karşılıklı olarak yerine getirir.

b) Bitiş valöründe (vade tarihinde) geri satma taahhüdü ile alım yapan üye işleme konu sermaye piyasası aracını Takasbank'a satar ve karşılığında nakit tutarı alır. Geri alma taahhüdü ile satım yapan üye ise sermaye piyasası aracını Takasbank'tan satın alır ve karşılığında nakit tutarı Takasbank'a öder.

HİZMETE ÖZEL

c) Takasbank bitiş valöründe her iki üye ile gerçekleştireceği işlemlerden, tek tek veya her ikisinden de, herhangi bir sebep göstermeksizin vazgeçme hakkına sahiptir. Bu durumda Takasbank üzerinde herhangi bir hukuki sorumluluk doğmaz.

ç) Takasbank'ın vazgeçme hakkını kullanarak her iki işlemde de vazgeçmesi halinde başlangıç valöründe işlem tarafı üyeler arasında takası gerçekleşen işlem geçerli olur ve bitiş valöründe herhangi başka bir takas alacağı/borcu doğmaz.

d) Bitiş valöründe Takasbank'ın taahhüt ettiği iki işlemde birinden vazgeçme hakkını kullanması halinde ise vazgeçilen işlem nedeniyle herhangi bir takas alacağı/borcu doğmazken, diğer işlem için Takasbank ve üye arasında taahhüt edilen alım satım işlemi gerçekleşir.

e) Başlangıç valöründe taraflardan birinin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası olduğu işlemlerin bitiş valöründe vazgeçme hakkının Takasbank yerine Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na verilmesi halinde, tarafların hak ve yükümlülükleri kendi aralarında yapacakları sözleşmeler ile Takasbank ve/veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın ilgili düzenlemeleriyle belirlenir.

Taahhütlü İşlemler Pazarında işlem görebilecek sermaye piyasası araçları

MADDE 37- (1) Taahhütlü İşlemler Pazarında, Hazine tarafından kurulan varlık kiralama şirketleri ile Hazine tarafından görevlendirilen kamu sermayeli kurumlarca kurulan varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen Türk Lirası ödemeli kira sertifikaları ve Yönetim Kurulu tarafından belirlenen diğer sermaye piyasası araçları işlem görebilir.

(2) Dönemsel getirili sermaye piyasası araçları, dönemsel getiri ödeme günü başlangıç valörü veya bitiş valörüne eşit ya da bitiş valöründen sonra olabilecek şekilde işleme konu edilebilir. İşlemin başlangıç ve bitiş valörleri arasına dönemsel getiri ödeme günü denk gelen sermaye piyasası araçları Taahhütlü İşlemler Pazarında işlemlere konu edilemez.

(3) Kesin Alım Satım Pazarında veya Borsanın diğer pazarlarında işlemleri durdurulan sermaye piyasası araçlarının Taahhütlü İşlemler Pazarında da işlemleri durdurulur.

Emir girişinde fiyat

MADDE 38 - (1) Taahhütlü İşlemler Pazarına iletilen emirlerde her bir sermaye piyasası aracı fiyatı, söz konusu sermaye piyasası aracının Kesin Alım Satım Pazarında işlem gördüğü fiyat tipi üzerinden iletilir. Kesin Alım Satım Pazarında getiri üzerinden işlem gören sermaye piyasası araçları için takas fiyatı üzerinden emir iletilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Gözaltı Pazarı

Gözaltı Pazarının işleyişi

MADDE 39- (1) Gözaltı Pazarında sermaye piyasası araçlarının aynı gün veya ileri valörlü olarak kesin alım ve kesin satım işlemleri yapılır.

(2) Pazarda emirler sermaye piyasası aracına bağlı olarak Yönetim Kurulu tarafından belirlenen şekilde temiz fiyat, kirli fiyat, takas fiyatı veya getiri üzerinden iletilir.

(3) Döviz ödemeli sermaye piyasası araçlarına ait emirler menkul kıymetin ihraç edildiği döviz cinsi üzerinden verilir.

HİZMETE ÖZEL

Gözaltı Pazarında işlem görebilecek sermaye piyasası araçları

MADDE 40- (1) Gözaltı Pazarında, daha önce Kesin Alım Satım Pazarında işlem görürken Kotasyon Yönergesi hükümleri çerçevesinde Gözaltı Pazarında işlem görmesi kararlaştırılan sermaye piyasası araçları işlem görebilir.

(2) Pazarda temiz fiyat üzerinden işlem gören sermaye piyasası aracının bir sonraki kupon oranının, kupon ödeme gününden bir işlem günü öncesinde saat 17.30'a kadar Borsaya bildirilmemesi durumunda söz konusu sermaye piyasası aracının işlemleri Genel Müdür tarafından durdurulabilir.

(3) Kupon oranının hatalı bildirim halinde, piyasada gerçekleşen işlemler sonucu oluşabilecek zararlar için Borsa sorumlu tutulamaz.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Nitelikli Yatırımcıya İhraç Pazarı

Nitelikli Yatırımcıya İhraç Pazarının İşleyişi

MADDE 41- (1) Nitelikli Yatırımcıya İhraç Pazarında, ihraç edilecek sermaye piyasası araçlarının nitelikli yatırımcılara aynı gün veya ileri valörlü olarak satış işlemleri yapılır.

(2) Pazarda emirler sermaye piyasası aracına bağlı olarak fiyat veya getiri üzerinden iletilir.

İhraç edilebilecek sermaye piyasası araçları

MADDE 42- (1) Nitelikli Yatırımcıya İhraç Pazarında Kurul tarafından ihracı onaylanan ve nitelikli yatırımcılara ihraç edilecek sermaye piyasası araçlarının satışı yapılabilir.

İhracı tamamlanan sermaye piyasası araçlarının işlem görmesi

MADDE 43- (1) Pazarda nitelikli yatırımcılara ihracı tamamlanan sermaye piyasası araçları, ihracın tamamlanmasını veya satış süresinin sona ermesini izleyen iş günü herhangi bir şart aranmaksızın Kesin Alım Satım Pazarında nitelikli yatırımcılar arasında işlem görmeye başlar.

İhraç süresi

MADDE 44- (1) Nitelikli Yatırımcıya İhraç Pazarında yapılacak ihraçlarda Borsa İstanbul Kotasyon Yönergesi ile belirlenen satış süresi geçerlidir.

İhraç fiyatı

MADDE 45- (1) İhraççı satış fiyatını satış süresi boyunca serbestçe belirleyebilir, karşılanmamış veya kısmi olarak karşılanmış satış emrinin fiyatını değiştirebilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM
Diğer Esaslar

BİRİNCİ BÖLÜM

Yatırım Fonları ve Ortaklıklarının İşlemleri, Piyasa Yapıcılığı, İşlem Öncesi Risk Yönetimi, Takas ve Temerrüt Esasları

Yatırım fonları ve yatırım ortaklıklarının işlemlerine ilişkin esaslar

MADDE 46- (1) Yatırım fonları ve yatırım ortaklıklarının Borsada gerçekleştirecekleri işlemlerde, Borçlanma Araçları Piyasasının ilgili pazarlarında uygulanan kurallara ek olarak aşağıdaki kurallar esas alınır.

a) Yatırım ortaklığı veya yatırım fonu hesabına iletilecek emirler, Borçlanma Araçları Piyasasında işlem yapmaya yetkili bir yatırım kuruluşunun temsilcileri tarafından Borsaya iletilir. Emir iletilirken, emrin hangi yatırım ortaklığı veya yatırım fonu için olduğu belirtilir. Bu emirlerde, her bir yatırım fonu ve ortaklığı için Borsa tarafından belirlenen standart kodlar kullanılır.

b) Repo Ters Repo Pazarında yatırım fonu veya ortaklığı hesabına yapılan ters repo işlemlerinde işleme konu sermaye piyasası araçları, işlemin bitiş valörüne kadar işlemi gerçekleştiren üye yerine yatırım fonu veya ortaklığı adına saklanır.

c) Üyeler, Piyasada hesabına işlem yapacakları yatırım fonu ve yatırım ortaklıkları ile bunların Borsa işlem kodlarını yazıyla bildirirler. Bu bildirimlerde daha sonra meydana gelebilecek değişiklikleri de yine yazılı olarak yatırım fonu ya da ortaklık hesabına işlemlere başlamadan en az bir işlem günü önce Borsaya iletmeleri gerekir.

Aynı gün valörlü işlemlerin bitiş saati sonrasında yapılan aynı gün valörlü yatırım fonu işlemlerine ilişkin esaslar

MADDE 47- (1) Piyasa bünyesindeki Pazarlarda aynı gün valörlü işlemlerin sona erme saati sonrasında yatırım fonları hesabına iletilen aynı gün valörlü emirler için öncelik kuralları ile bu emirlerin emri ileten yetkili kuruluş tarafından karşılanmasına ilişkin esaslar Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

(2) Aynı gün valörlü işlemlerin bitiş saati sonrasında yapılan aynı gün valörlü yatırım fonu işlemlerinde, her pazarda aynı gün valörlü işlemlerin sona erme saatine kadar oluşan ağırlıklı ortalama oran ve fiyatlar referans alınır. Pazarlarda işlemler fon lehine olacak şekilde;

a) Kesin Alım Satım Pazarında ve Gözaltı Pazarında, alım emirlerinde ağırlıklı ortalama fiyat veya altında, satım emirlerinde ağırlıklı ortalama fiyat veya üzerinde gerçekleştirilebilir.

b) Repo Ters Repo Pazarında, ters repo emirlerinde ağırlıklı ortalama oran veya üzerinde, repo emirlerinde ağırlıklı ortalama oran veya altında gerçekleştirilebilir.

c) Menkul Kıymet Tercihli Repo Pazarında ilgili vadedeki ağırlıklı ortalama repo oranı ile ilgili vadedeki söz konusu sermaye piyasası aracının Kesin Alım Satım Pazarındaki ağırlıklı ortalama fiyatı referans olarak alınır. Buna göre; ters repo emirleri ağırlıklı ortalama oran veya üzerinde bir oran ve ağırlıklı ortalama sermaye piyasası aracı fiyatı veya altında bir fiyat ile repo emirleri ise ağırlıklı ortalama oran veya altında bir oran ve ağırlıklı ortalama sermaye piyasası aracı fiyatı veya üzerinde bir fiyat ile gerçekleştirilebilir.

ç) Pay Senedi Repo Pazarında ilgili vadedeki ağırlıklı ortalama repo oranı referans olarak alınır. Buna göre; ters repo emirleri ağırlıklı ortalama oran veya üzerinde bir oran ile, repo emirleri ise ağırlıklı ortalama oran veya altında bir oran ile gerçekleştirilebilir.

HİZMETE ÖZEL

(3) Her iki tarafı da yatırım fonu olan işlemler, pazarlarda aynı gün valörlü işlemlerin sona erme saatine kadar oluşan ağırlıklı ortalama oran ve fiyatlar üzerinden gerçekleştirilebilir.

(4) Gün içerisinde işlem gerçekleşmemiş sermaye piyasası aracı veya vadede, fon lehine kullanılmak üzere herhangi bir oran ve fiyat referans alınmaz. Yetkili yatırım kuruluşu yatırım fonu hesabına kendi belirleyeceği oran veya fiyat ile emir girebilir.

(5) Aynı gün valörlü işlemlerin bitiş saati sonrasında gerçekleştirilen aynı gün valörlü yatırım fonu işlemlerinin takasını yatırım kuruluşları kendi aralarında yapmayı peşinen kabul etmiş sayılırlar.

(6) Yatırım ortaklıkları hesabına aynı gün valörlü işlemlerin bitiş saati sonrasında aynı gün valörlü emir iletilemez.

Piyasa yapıcılığı

MADDE 48- (1) Piyasada DİBS piyasa yapıcılığı sistemi ile özel sektör piyasa yapıcılığı sistemi olmak üzere iki tip piyasa yapıcılığı sistemi uygulanır.

(2) DİBS piyasa yapıcılığı sistemi, Hazine tarafından belirlenen piyasa yapıcılığı esasları çerçevesinde Piyasanın işleyiş kurallarına uygun olarak yürütülür.

(3) Özel sektör piyasa yapıcılığı sisteminde, Genel Müdürlük tarafından piyasa yapıcısı olarak görevlendirilen yatırım kuruluşları Yönetim Kurulu tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde özel sektör sermaye piyasası araçları için piyasa yapıcılığı görevini yerine getirirler.

(4) Özel sektör sermaye piyasası araçları için piyasa yapıcılığı görevini yerine getirecek yatırım kuruluşlarının belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

İşlem öncesi risk yönetimi

MADDE 49- (1) Piyasada işlem sonrası doğabilecek riski kontrol etmek amacıyla işlem öncesinde işlem yapılabilecek sermaye piyasası araçlarına, iletilen emirlere ve gerçekleştirilecek işlemlere kapasite, miktar ve/veya tutar olarak sınırlamalar getirilebilir. Kullanılacak risk ölçütleri ve uygulanacak sınırlar Yönetim Kurulu tarafından belirlenir. Genel Müdür, piyasada olağan dışı durumların ortaya çıkması hâlinde veya yazılı olarak gerekçelendirmek suretiyle gerekli gördüğünde; üye, kullanıcı ve/veya sermaye piyasası aracı bazında risk ölçütlerinde tanımlanmış olan sınırları resen değiştirebilir.

Takas işlemleri

MADDE 50- (1) Borçlanma Araçları Piyasasında gerçekleştirilen işlemlerden kaynaklanan takas yükümlülükleri Takasbank tarafından yapılan düzenlemeler çerçevesinde yerine getirilir.

Temerrüt işlemleri

MADDE 51- (1) Takas yükümlülüklerinin mevzuatta öngörülen süre ve yöntemler çerçevesinde kısmen veya tamamen yerine getirilmemesi nedeniyle takas sürecinde oluşan açıkların kapatılması amacıyla Takasbank tarafından yatırım kuruluşu nam ve hesabına temerrüt alım ve temerrüt satım işlemleri yapılabilir

(2) Temerrüt işlemlerinde taraflardan birinin Takasbank tarafından nam ve hesabına temerrüt alım ve temerrüt satım işlemleri yapılan yatırım kuruluşu olması zorunludur. Aksi durumda gerçekleşen işlemler iptal edilir.

İKİNCİ BÖLÜM
Diğer Hükümler

TCMB işlemleri

MADDE 52- TCMB para politikası uygulaması kapsamında TCMB tarafından yapılacak talepler kapsamında, Piyasa’da gerçekleştirilecek işlemler veya bu Yönerge’nin konusu olan diğer hususlarda Yönetim Kurulu tarafından işbu Yönerge’de gerekli olan acil değişiklikler yapılabilir ya da Yönerge’de düzenlenen konularda farklı uygulamalar yapılmasına karar verilebilir, Piyasa bünyesinde pazar açılabilir.

(2) Birinci fıkra hükmü kapsamında tesis edilen işlemlerle ilgili olarak bilahare Kurul’a bilgi verilir ve Yönerge’de yapılması gereken değişiklikler usulünce yapılır.

Yönergede hüküm bulunmayan haller

MADDE 53- (1) Bu Yönerge’de yer almayan ya da açıklık bulunmayan konularda ilgili düzenlemeler çerçevesinde karar vermeye, uygulamayı düzenlemeye ve yönlendirmeye Kurul onayını gerektirmeyen hallerle sınırlı kalmak üzere Genel Müdür yetkilidir.

Genel Müdürün düzenleme yetkisi

MADDE 54- (1) Yönetim Kurulu, bu Yönerge kapsamında; 8, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 29, 33, 34, 37, 39, 47, 48, 49 ve 52’nci maddelerde yer alan hususların uygulamasına yol göstermek amacıyla, Yönerge ile belirlenen usul, esas ve yöntemlerin uygulama ayrıntılarına ilişkin olarak Genel Müdür’e düzenleme yapma yetkisi verebilir.

Yürürlük

MADDE 55- (1) Bu Yönerge 19/10/2016 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 56- (1) Bu Yönerge hükümlerini Genel Müdür yürütür.